

MARIE KARLSSON-TUULA

Det nya insolvensregistret

MARIE KARLSSON-TUULA, Jur. dr. och professor i civilrätt vid Karlstads universitet, gästprofessor vid Örebro universitet, ansvarig utgivare Insolvensrättslig tidskrift och föreståndare för Akademien för Insolvensrätt vid Karlstads universitet som båda har tillkommit på Maries initiativ, marie.karlsson-tuula@kau.se

Ett insolvensregister har införts i svensk rätt fr.o.m. den 1 juni 2019.¹ Det har varit bekymmersamt att det inte med säkerhet har kunnat anges hur många företagsrekonstruktioner vi årligen har haft i landet. Det har hittills inte funnits någon statistiskförande producent rörande antalet företagsrekonstruktioner. Det har dock förts statistik över antalet konkurser och offentliga ackord av bl.a. SCB och Tillväxtanalys. I Sverige är det nu Bolagsverket som ska vara registreringsmyndighet för insolvensregistren över konkurser och företagsrekonstruktioner. Kronofogdemyndigheten ska vara registreringsmyndighet för insolvensregistret över skuldsaneringar och F-skuldsaneringar.

Regleringen i 2015 års insolvensförordning innebär att varje medlemsstat är skyldig att ha ett eller flera insolvensregister. I dessa register ska uppgifter om insolvensförfaranden som har inletts i medlemsstaten i fråga registreras. Medlemsstaterna ska upprätta nationella insolvensregister i vilket uppgifter om samtliga insolvensförfaranden ska offentliggöras.² Dessa insolvensregister ska, så snart som möjligt, sammankopplas på den europeiska e-juridikportalen. Tanken är att

¹ Se prop. 2018/19:48. Insolvensregister regleras samlat i lagen med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning. Bolagsverket är registreringsmyndighet för insolvensregistren över konkurser och företagsrekonstruktioner. Kronofogdemyndigheten är registreringsmyndighet över Skuldsanering och F-skuldsaneringar. Följändringar har införts i 15 kap. 5 § KonkL och i 4 kap. 15 § LFR. Vidare har följändring införts i lag (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet i 1 kap. 1 § liksom i 2 kap. 14 §. Utöver dessa ändringar så har även bestämmelser införts i lag (2016:675) om ändringar i skuldsaneringslagen 60 § och i lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare 60 §. Även i lag med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning.

² Prop. 2016/17, s. 466.

uppgifterna ska underlätta tillgången till adekvat information över gränserna. Insolvensförordningen syftar liksom det nya insolvensdirektivet bl.a. till att ge skuldsatta företag och privatpersoner bättre möjligheter till en andra chans.³ Det har också lyfts fram att fler typer av insolvensförfaranden ska omfattas av EU-reglerna än vad som gällt tidigare i medlemsstaterna.⁴ För svensk rätts vidkommande innebär det att tillämpningsområdet har utvidgats till att utöver företagsrekonstruktion och konkurs även omfatta skuldsanering och F-skuldsanering. De uppgifter som ska föras in i insolvensregistret regleras i artikel 24.2 i Insolvensförordningen. Det är flera uppgifter som ska registreras bl.a. den tidpunkt som ett insolvensförfarande inleddes och vid vilken domstol som ett insolvensförfarande har inletts och ett eventuellt ärendenummer ska också anges. Vidare ska det typen av insolvensförfarande som har inletts anges och eventuellt relevant underkategori av insolvensförfarande. Det ska finnas uppgifter om den behörighet som finns för att inleda ett förfarande. Behörigheten finns reglerad i artiklarna 3.1, 3.2 eller 3.4 i insolvensförordningen. Det ska också anges om gäldenären är fysisk eller juridisk person. Uppgifter ska lämnas om gäldenärens namn, registreringsnummer, det säte som denna har. Om gäldenären är en fysisk person ska namn, registreringsnummer/personnummer anges och i förekommande fall postadress eller, om adressen är skyddad, gäldenärens födelseort och födelsedatum. Även namn på konkursförvaltare som har utsetts ska registreras liksom dennes samtliga adressuppgifter. Vidare ska den tidsfrist som gäller för att anmäla fordringar i det insolvensrättsliga förfarandet eller hänvisning till de kriterier som finns för att beräkna denna tidsfrist. Vidare ska dagen för ett avslutande av ett huvudinsolvensförfarande anges och den domstol till vilken ett överklagande av beslutet ska ges in.

Föreskriven information i Insolvensregistret ska göras tillgänglig och vara sökbar kostnadsfritt på den Europeiska e-juridikportalen. Systemet ska tillhandahålla en söktjänst i syfte att tillgängliggöra den information som finns i insolvensregistren vilket regleras i ar-

³ Se prop. 2018/19, s. 1. EU) 2017/1132 (Rekonstruktions- och insolvensdirektiv).

⁴ Prop. 2018/19, s. 1.

ticklarna 25.1 och 27 i Insolvensförordningen. Personuppgifter som finns i de nationella insolvensregistren ska vara tillgängliga via e-juridikportalen så länge de inte har gallrats enligt nationell rätt artikel 83. Europeiska kommissionen ska anta genomförandeakter om bland annat tekniska åtgärder för att säkerställa it-säkerheten för informationen inom systemet för sammankoppling av insolvensregister enligt artikel 25.2. Medlemsstaterna får enligt 2015 års insolvensförordning även inkludera andra uppgifter än föreskriven information i sina insolvensregister och får då också ta ut en avgift för tillgången till informationen enligt artiklarna 24.3 och 27.2 i Insolvensförordningen. Medlemsstaterna kan välja att inte inkludera uppgifter om konsumenter i insolvensregistren artikel 24.4, se vidare avsnitt 4.2 i Insolvensförordningen.

Det är lovvärt att ett Insolvensregister har införts inte minst för att kunna jämföra antalet insolvensförfaranden i Europa nu när det nya insolvensdirektivet kommer att införas i svensk rätt. Direktivet antogs i mitten av juli 2019 och medlemsstaterna har två år på sig att implementera direktivets miniminivåer. Det blir en grannlaga uppgift att undersöka hur direktivet ska tillämpas såväl i Norden som i övriga Europa och en fråga som är högst relevant för svensk rätt.